

TRENDY ČESKA'15

Listopad 2015

19. vlna

TNS Aisa pro Českou televizi

Informace o projektu

Základní informace

Zadavatel výzkumu	Česká televize
Realizátor výzkumu	TNS Aisa
Termín sběru dat	21.11. až 27.11. 2015
Způsob sběru dat	CATI (Computer Assisted Telephone Interview) s využitím náhodného generování mobilních telefonních čísel a pevných linek.
Počet respondentů	1200
Vážení	Finální datový soubor byl převážen podle základních sociodemografických ukazatelů (pohlaví, věk, kraj, velikost místa bydliště a vzdělání). V rámci převážení dat bylo také zohledněno minulé volební chování respondentů, konkrétně účast či preferovaná strana v parlamentních volbách v roce 2013.
Statistická chyba	± 1,2 p.b. v případě, že názor zastává 5 % dotázaných ± 2,5 p.b. v případě, že názor zastává 25 % dotázaných ± 2,8 p.b. v případě, že názor zastává 50 % dotázaných ± 2,5 p.b. v případě, že názor zastává 75 % dotázaných ± 1,2 p.b. v případě, že názor zastává 95 % dotázaných
Statistická chyba volebního modelu	u jednotlivých stran v rozmezí ± 1,0 p.b. až ± 3,1 p.b.

Struktura váženého datového souboru

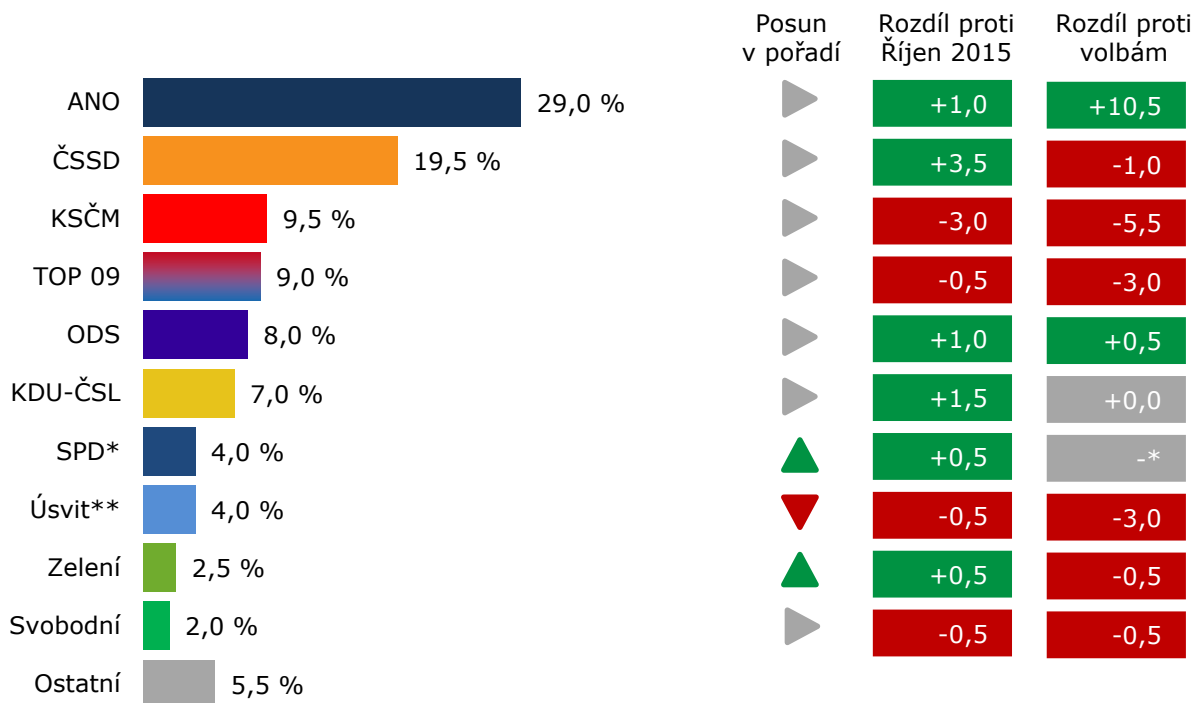
Pohlaví	Muži Ženy	48,7 % 51,3 %
Věk	18-29 let 30-44 let 45-59 let 60+	18,5 % 28,8 % 23,9 % 28,8 %
Vzdělání	Základní škola a SŠ bez maturity Střední škola s maturitou Vysoká / vyšší odborná škola	52,3 % 32,7 % 15,0 %
Velikost místa bydliště	Méně než 1.000 1.000-5.000 5.000-20.000 20.000-90.000 Více než 90.000 Hlavní město Praha	17,0 % 21,6 % 18,1 % 18,6 % 12,5 % 12,2 %
Kraj	Hlavní město Praha Středočeský kraj Karlovarský kraj Plzeňský kraj Jihočeský kraj Ústecký kraj Pardubický kraj Liberecký kraj Královéhradecký kraj Jihomoravský kraj Moravskoslezský kraj Kraj Vysočina Zlínský kraj Olomoucký kraj	12,2 % 12,1 % 2,8 % 5,5 % 6,0 % 7,8 % 4,9 % 4,1 % 5,3 % 11,2 % 11,6 % 4,8 % 5,6 % 6,1 %

Detailní výsledky
/ volební model
/ ochota jít k volbám
/ pevnost přesvědčení o volbě

Volební model /aktuální měření

Podle listopadového volebního modelu by hranici 5 %, nutnou pro vstup do Poslanecké sněmovny, překročilo 6 politických stran nebo hnutí. Tento počet je při současném rozložení politických sil dlouhodobě neměnný. I přes drobné výkyvy ve volebních preferencích všech politických stran zůstává jejich pořadí neměnné. Nejsilnějším politickým subjektem tak zůstává hnutí ANO následované ČSSD. S odstupem pak následují další strany v pořadí KSČM, TOP 09, ODS a KDU-ČSL.

Vývoj preferencí jednotlivých subjektů ukazuje graf na následující straně.

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří splňují podmínky pro vstup do volebního modelu. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž do volebního modelu vstupuje 849 respondentů. Konstrukce volebního modelu je popsána detailně v příloze této zprávy. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

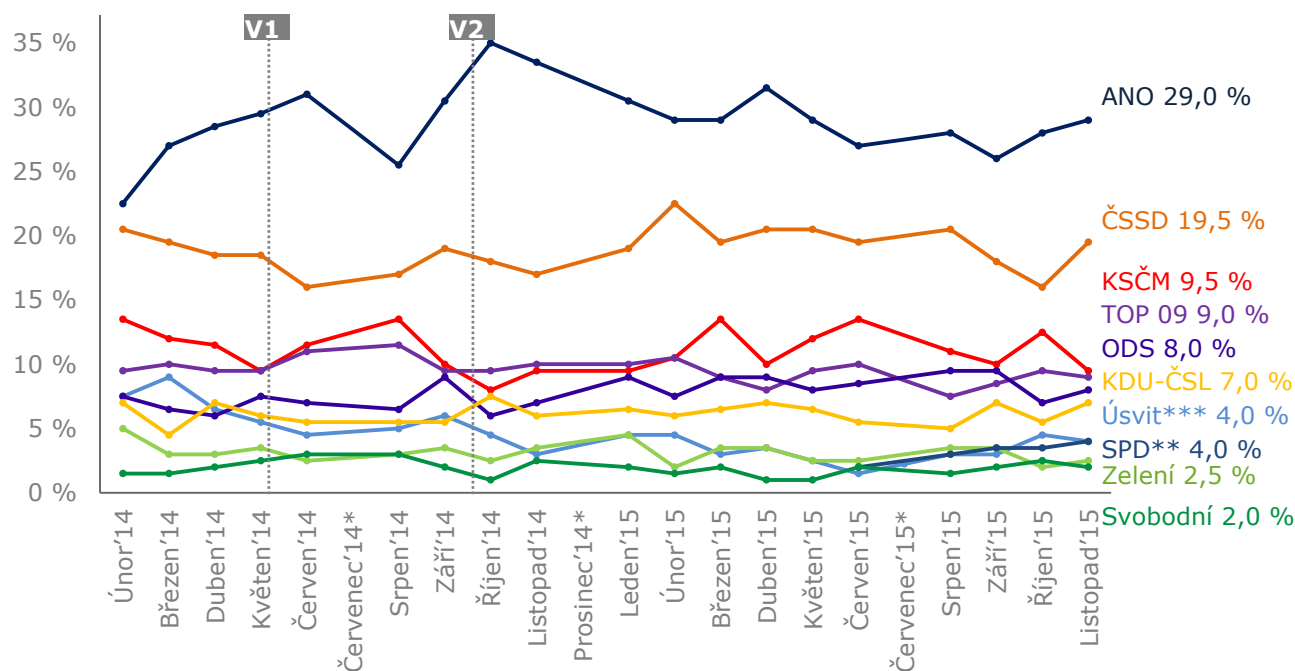
Poznámka: Zobrazeny jsou strany se současným ziskem alespoň 2 %; výsledky jsou zaokrouhlovány na půl procenta. Statistická chyba volebního modelu u jednotlivých stran se pohybuje v rozmezí $\pm 1,0$ % až $\pm 3,1$ %.

* SPD – Svoboda a přímá demokracie, založeno 5.5. 2015, předseda Tomio Okamura.

** Úsvit – Národní koalice, do června 2015 dotazováno pod názvem Úsvit přímé demokracie

Volební model /vývoj

V listopadovém volebním modelu jsme zaznamenali významné pohyby v preferencích u dvou politických stran, a sice ČSSD a KSČM. Aktuální volební preference ČSSD nyní dosahují 19,5 %, což znamená posílení o 3,5 p.b. oproti minulému měření. Pokles z posledních dvou měření se tak otočil. Naproti tomu druhá jmenovaná strana, KSČM, zaznamenala po předchozím posílení opětovný pokles svých příznivců a to o 3 p.b. na současných 9,5 %. Změny v preferencích ostatních stran a hnutí se pohybují pod hranici statistické významnosti.

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří splňují podmínky pro vstup do volebního modelu. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž do volebního modelu vstupuje 849 respondentů. Konstrukce volebního modelu a termíny sběru dat jsou popsány detailně v příloze této zprávy. Dotazování probíhalo prostřednictvím technologie CATI.

Poznámka: Zobrazeny jsou strany se současným ziskem alespoň 2 %; výsledky jsou zaokrouhlovány na půl procenta. Statistická chyba volebního modelu se v aktuální vlně měření pohybuje u jednotlivých stran v rozmezí $\pm 1,0$ % až $\pm 3,1$ %.

* Trendový odhad (nedotazováno)

** SPD – Svoboda a přímá demokracie, založeno 5.5. 2015, předseda Tomio Okamura.

*** Úsvit – Národní koalice, do června 2015 dotazováno pod názvem Úsvit přímé demokracie

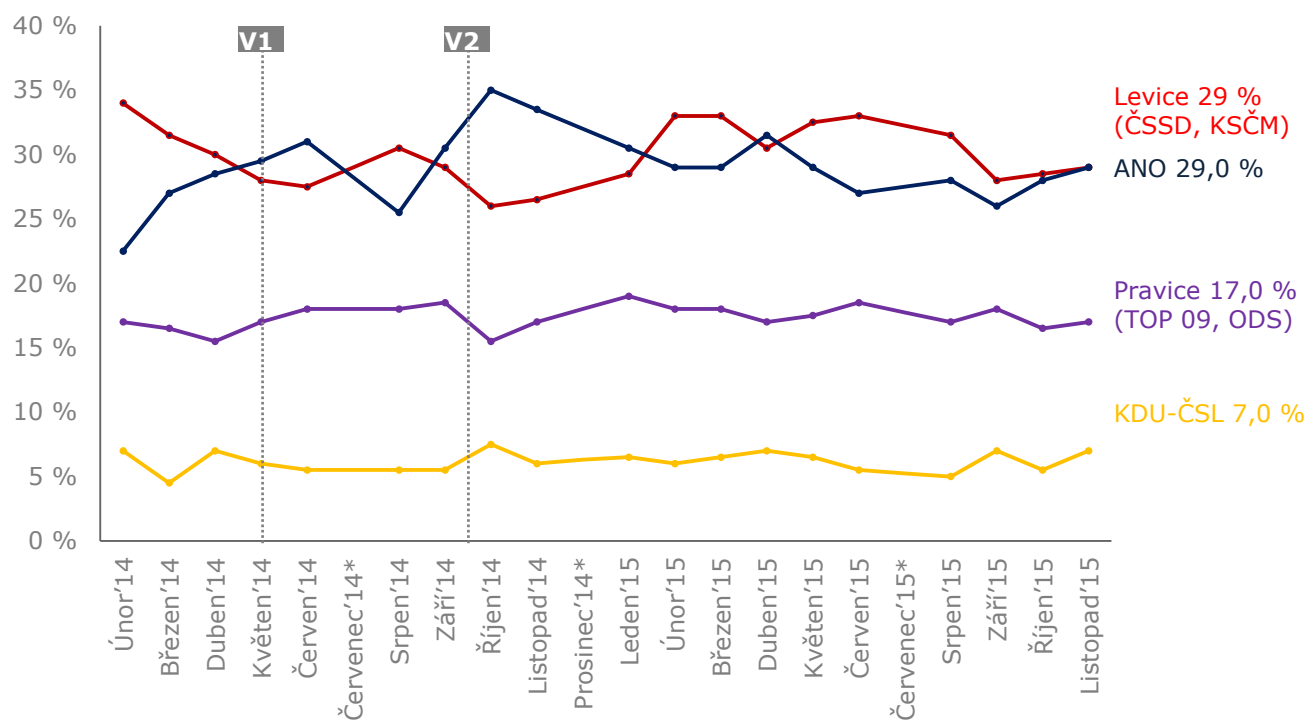
V1 – Volby do Evropského parlamentu 23.-24.5. 2014;

V2 – Komunální volby a 1. kolo senátních voleb 10.-11.10. 2014, 2. kolo senátních v. 17.-18.10. 2014

Volební model /vývoj pravice vs. levice

Při pohledu na politickou scénu a její hlavní hráče z hlediska pravo-levého rozdělení politického spektra je patrná stabilní pozice KDU-ČSL. Jen s drobnými výkyvy ale v podstatě rovněž stabilní je také pozice pravice. Na straně levice a hnutí ANO pak dlouhodobě dochází k nejvýraznějším změnám v preferencích. V současném volebním modelu jsme ale zaznamenali shodné preference pravice a hnutí ANO.

V tomto výzkumu zahrnujeme pod pravici strany TOP 09 a ODS, pod levici strany ČSSD a KSČM. Hnutí ANO a strana KDU-ČSL jsou prezentovány samostatně.

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří splňují podmínky pro vstup do volebního modelu. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž do volebního modelu vstupuje 849 respondentů. Konstrukce volebního modelu a termíny sběru dat jsou popsány detailně v příloze této zprávy. Dotazování probíhalo prostřednictvím technologie CATI.

Poznámka: Výsledky jsou zaokrouhlovány na půl procenta. Statistická chyba volebního modelu se v aktuální vlně měření pohybuje u jednotlivých stran v rozmezí $\pm 1,0\%$ až $\pm 3,1\%$.

* Trendový odhad (nedotazováno)

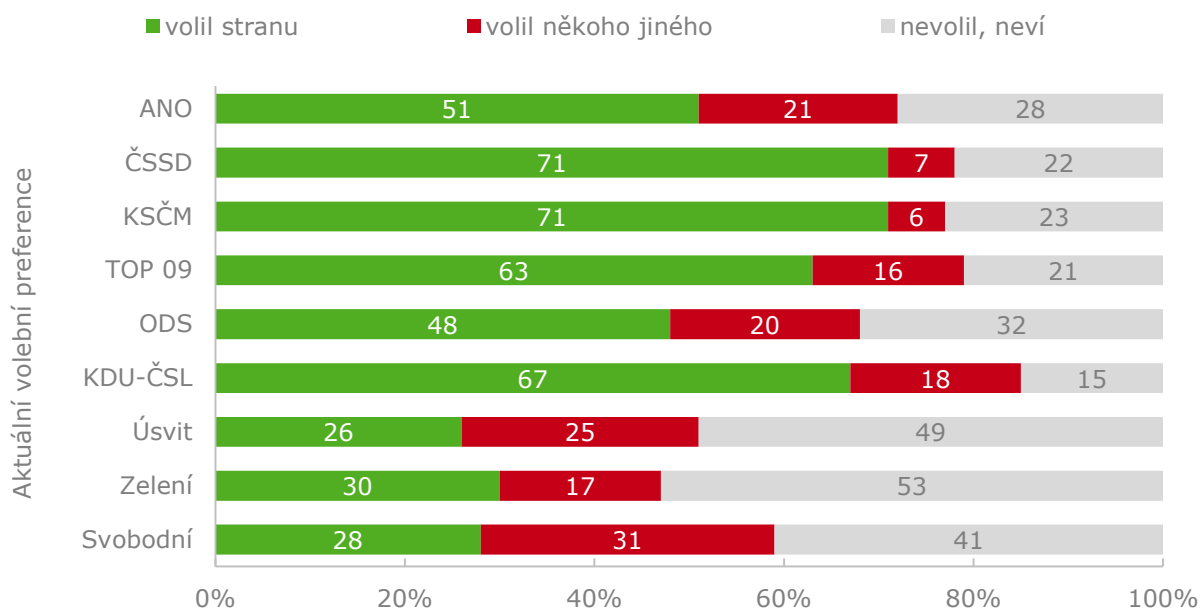
V1 – Volby do Evropského parlamentu 23.-24.5. 2014;

V2 – Komunální volby a 1. kolo senátních voleb 10.-11.10. 2014, 2. kolo senátních v. 17.-18. 10. 2014

Volební model / současné preference ve srovnání s volebním chováním ve volbách do PS PČR v roce 2013

Z dlouhodobého pohledu se ukazuje, že struktura voličů jednotlivých stran zůstává v čase spíše neměnná. Pokud ale srovnáme aktuální volební preference s chováním ve volbách do PS PČR v roce 2013, zjistíme, že jen asi polovina podporovatelů hnutí ANO volila toto hnutí v minulých volbách. Asi čtvrtinu jejího aktuálního elektorátu pak tvoří minulí voliči jiných stran, zbylá pětina se voleb nezúčastnila. Srovnání současných preferencí s volebním chováním v roce 2013 tak ukazuje, že v případě voličů ANO se jedná o velmi heterogenní skupinu, na rozdíl od voličů tradičnějších, dlouhodobě vyprofilovaných stran (jako ČSSD, KSČM, KDU-ČSL nebo TOP 09).

S poklesem aktuálních preferencí u KSČM jsme zaznamenali také poměrně značný nárůst podílu jejího voličského jádra (tedy těch, kteří stranu volili ve volbách v roce 2013), konkrétně o 16 p.b.

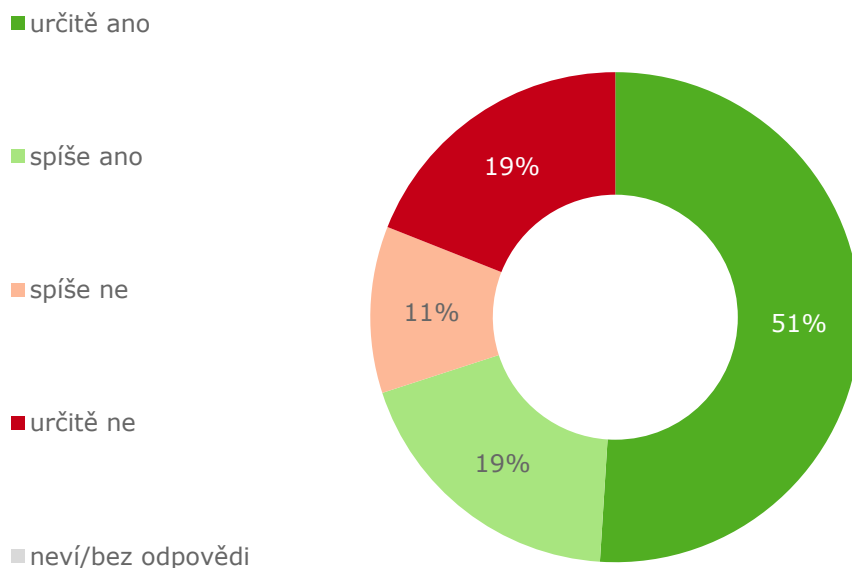
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří splňují podmínky pro vstup do volebního modelu. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž do volebního modelu vstupuje 849 respondentů. Konstrukce volebního modelu je popsána detailně v příloze této zprávy. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

* Nízký počet respondentů; jedná se pouze o indikativní hodnoty.

Ochota jít k volbám

51 % respondentů deklarovalo, že by se určitě zúčastnilo voleb do Poslanecké sněmovny PČR v případě, že by se konaly tento týden. Dalších 19 % by se jich spíše zúčastnilo. Nejedná se však o odhad případné volební účasti, ale o deklaraci respondentů vztahenou k současnosti.

Otázka: Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil(a) byste se jich?

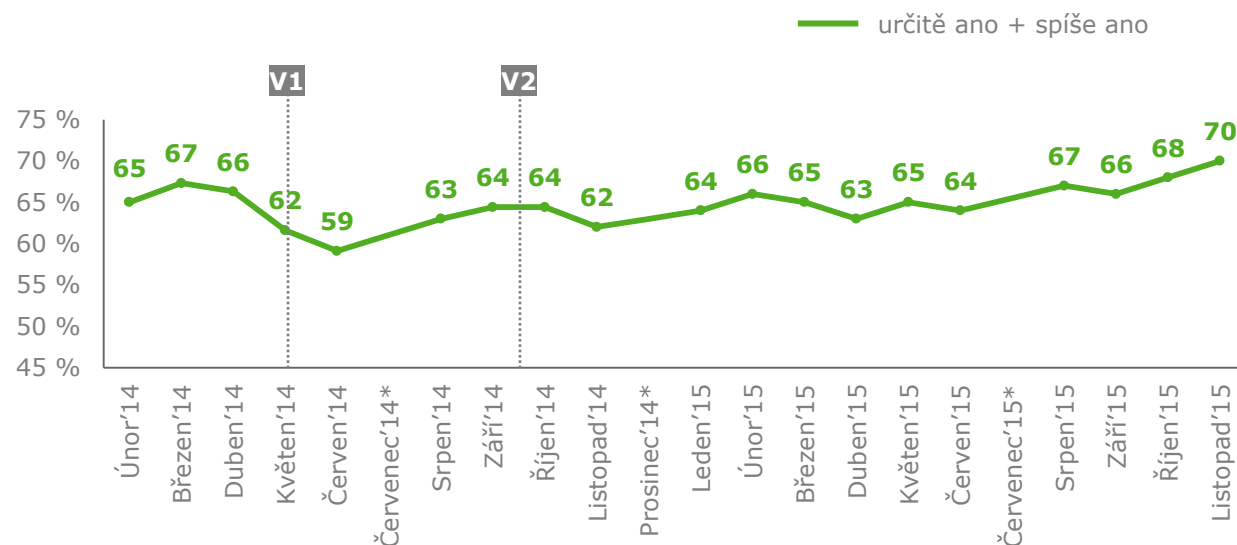
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

Ochota jít k volbám / vývoj

Ukazuje se, že deklarovaná ochota jít k volbám do Poslanecké sněmovny PČR bývá dlouhodobě poměrně stabilní. Od dubna letošního roku však zaznamenáváme její pozvolný nárůst a ani listopadová vlna není v tomto směru odlišná. Ve srovnání s dubnem 2015 vzrostla ochota jít k volbám již o 7 p.b. Současná hodnota, kdy 70 % voličů deklarovalo ochotu přijít k volbám, se tak pohybuje vysoko nad hranicí dlouhodobého průměru.

Deklarovaná ochota zúčastnit se voleb do Poslanecké sněmovny PČR je prezentována jako součet odpovědí „určitě ano“ a „spíše ano“.

Otázka: Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil(a) byste se jich?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo prostřednictvím technologie CATI. Termíny sběru dat jsou popsány v příloze této zprávy.

Poznámka:

* Trendový odhad (nedotazováno)

V1 – Volby do Evropského parlamentu 23.-24. 5. 2014;

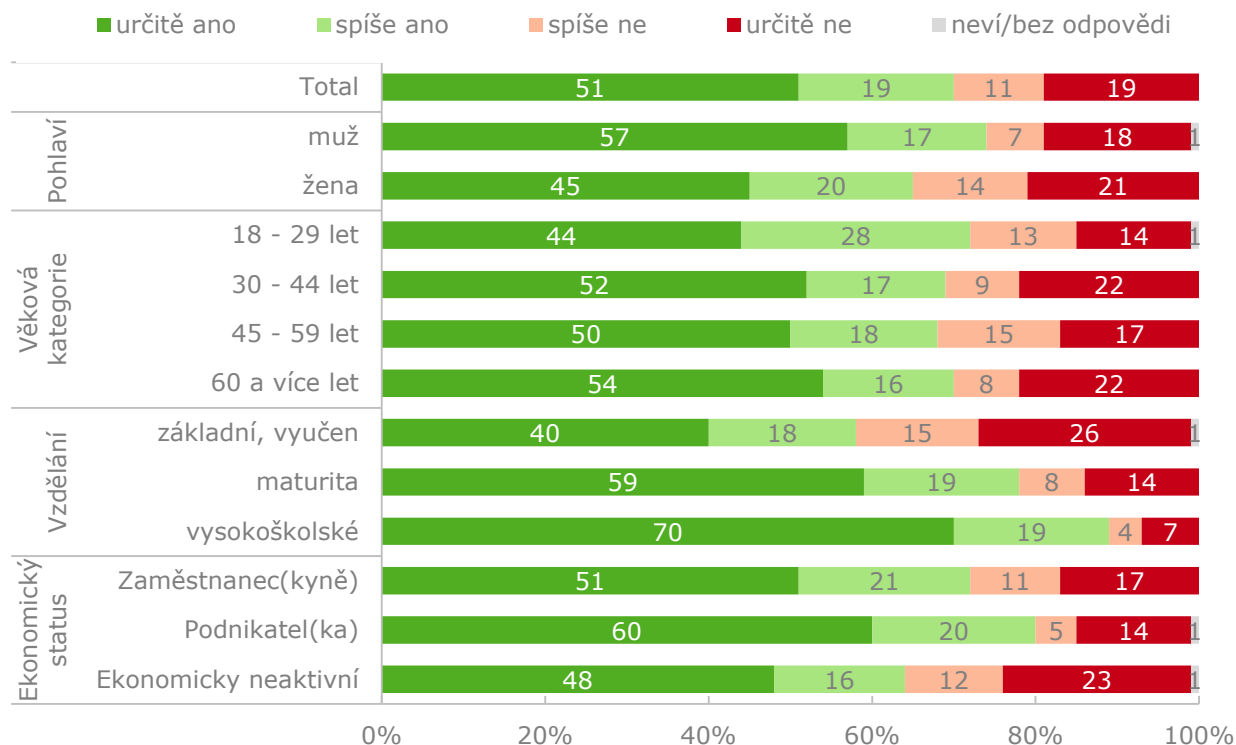
V2 – Komunální volby a 1. kolo senátních voleb 10.-11. 10. 2014, 2. kolo senátních v. 17.-18. 10. 2014

Ochota jít k volbám / třídění dle sociodemografií

Vyšší deklarovaná ochota jít k volbám dlouhodobě převládá u mužů, středoškolsky, nebo vysokoškolsky vzdělaných občanů a spíše občanů starších.

Pozvolný nárůst ochoty jsme zaznamenali napříč všemi sledovanými sociodemografickými skupinami.

Otázka: Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil(a) byste se jich?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

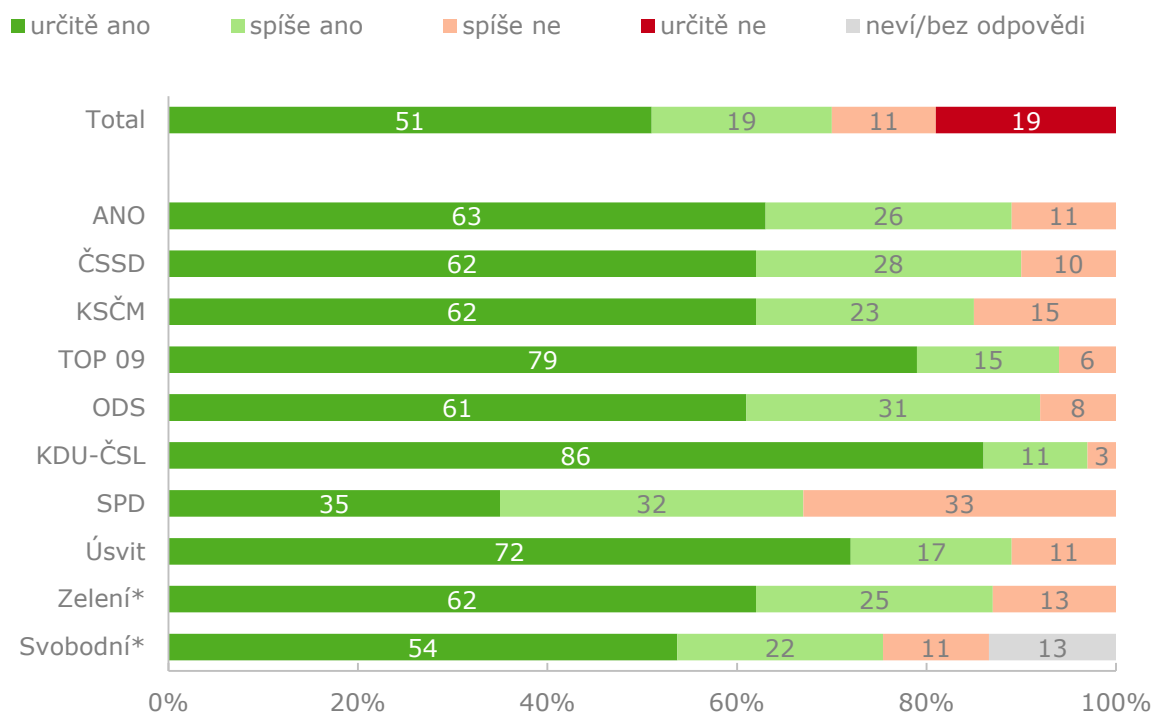
Ochota jít k volbám / třídění dle volebních preferencí

Pokud jde o voliče jednotlivých stran a hnutí, pak dlouhodobě největší ochotu jít k volbám, vyjádřenou součtem odpovědí „určitě ano“ a „spíše ano“, deklarují příznivci KDU-ČSL. U příznivců této strany navíc došlo v listopadu k mírnému posílení této ochoty, toto posílení je však pod hranici statistické významnosti.

Oproti minulému měření nedošlo ke statisticky významným změnám.

Metodologická poznámka: Výsledky tříděné přes preferované strany se na první pohled mohou zdát zvláštní tím, že se prakticky u všech stran objevuje „určitě ano“ častěji než u celku. To je ale dáno tím, že v tomto třídění se logicky nezobrazují respondenti, kteří uvádějí, že by k volbám určitě nedorazili, ale pouze ti, kteří nějakou stranu preferují a jsou přirozeně ochotnější jít k volbám.

Otázka: Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil(a) byste se jich?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

* Nízký počet respondentů; jedná se pouze o indikativní hodnoty.

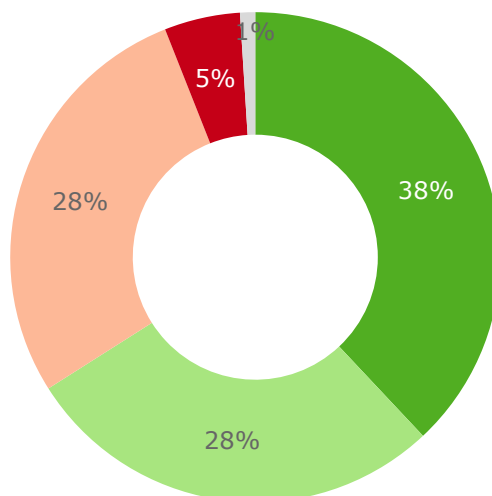
Pevnost přesvědčení o volbě

O své současné preferenci strany nebo hnutí v případě voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky je pevně rozhodnuto 38 % voličů, dalších 28 % by pak své rozhodnutí spíše neměnilo.

Přibližně zbylá třetina voličů je ve svých preferencích spíše nestabilní, připouští možnost změny a často osciluje mezi tradiční stranou, ke které inklinovali dříve, a alternativami v podobě nově vzniklých stran a uskupení (viz. Proměny politických základů na straně 10).

Otázka: Je toto Vaše rozhodnutí volit stranu ... již pevné, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit?
Vyberte prosím jednu z následujících možností...

- jste pevně rozhodnut(a) volit tuto stranu nebo hnutí
- je pravděpodobné, že byste volil(a) tuto stranu nebo hnutí
- je možné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu nebo hnutí se ještě změní
- je dost pravděpodobné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu nebo hnutí se ještě změní
- neví/bez odpovědi

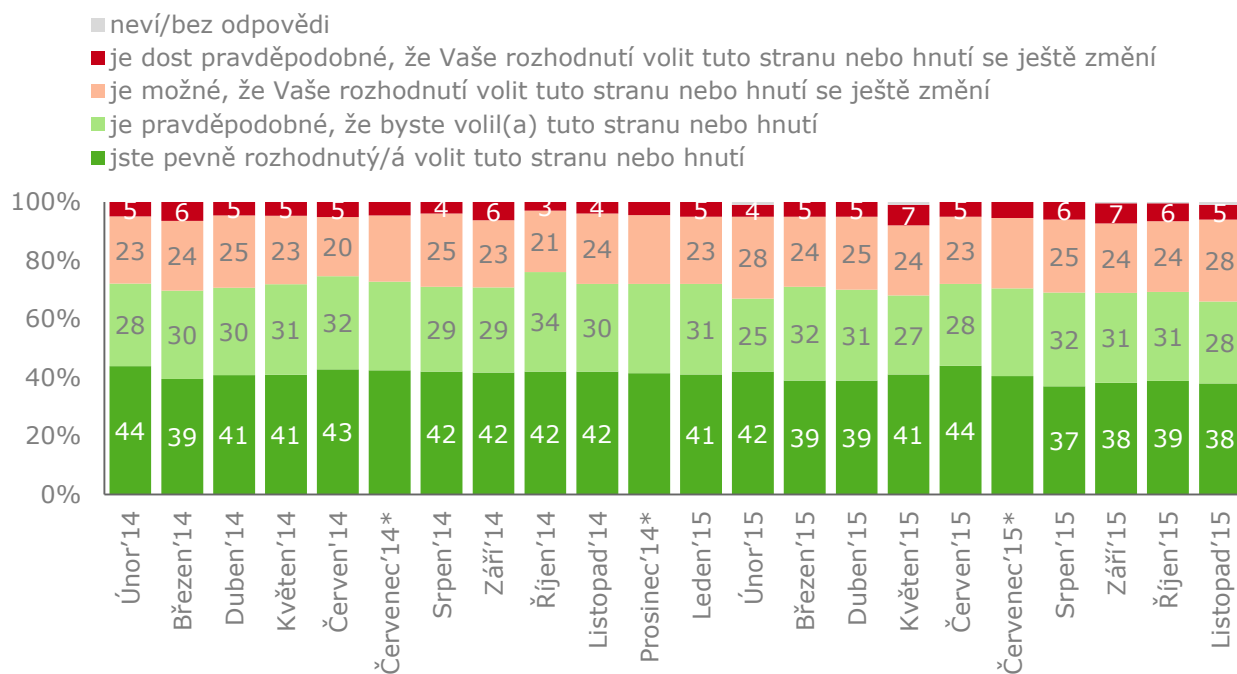

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří vybrali některý politický subjekt. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž politický subjekt vybralo 901 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

Pevnost přesvědčení o volbě / vývoj

Podíváme-li se na to, jak se pevnost přesvědčení o volbě mění v čase, vidíme, že voliči jsou ve svých rozhodnutích o volbě dlouhodobě poměrně konzistentní. Drobné výkyvy se pohybují pod hranicí statistické významnosti.

Otázka: Je toto Vaše rozhodnutí volit stranu ... již pevné, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit? Vyberte prosím jednu z následujících možností...

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří vybrali některý politický subjekt. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž politický subjekt vybralo v poslední vlně 901 respondentů. Dotazování probíhalo prostřednictvím technologie CATI. Termíny sběru dat jsou popsány v příloze této zprávy.

* Trendový odhad (nedotazováno)

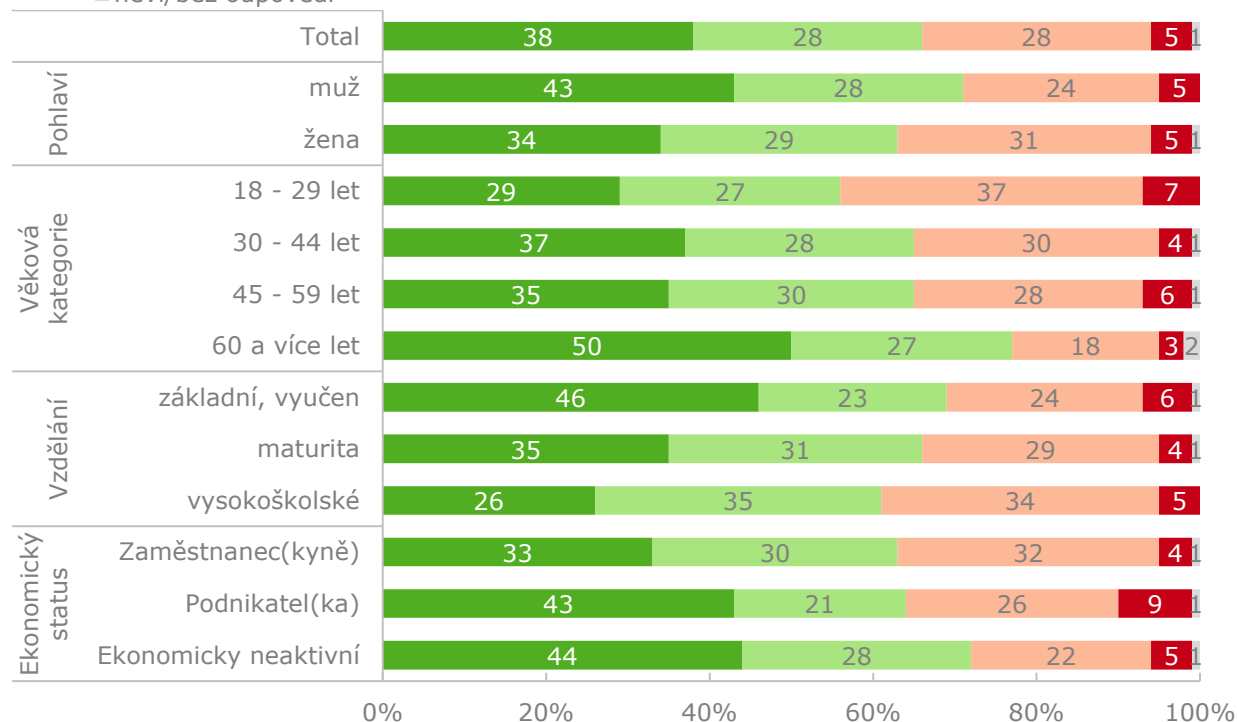
Pevnost přesvědčení o volbě / třídění dle sociodemografií

Z hlediska sociodemografického členění lze konstatovat, že pevnost přesvědčení o volbě kopíruje věk a vzdělání; vycházíme přitom z dlouhodobého pozorování. Čím jsou voliči starší, tím více se zdá být pravděpodobné, že budou „věrni“ jedné straně. U vzdělání je trend přesně opačný: čím vyšší je, tím je také pravděpodobnější, že voliči svou preferenci ještě změní (mezi občany se základním vzděláním a vyučenými je sice nejmenší podíl voličů, ale ti patří častěji mezi pevně rozhodnuté).

Mezi lidmi z nejmladší věkové kategorie a také u zaměstnanců jsme ve srovnání s minulým měřením zaznamenali významný nárůst skupiny voličů, u nichž je možné, že své rozhodnutí ještě změní, a to nad hodnotu dlouhodobého průměru v této skupině.

Otázka: Je toto Vaše rozhodnutí volit stranu ... již pevně, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit? Vyberte prosím jednu z následujících možností...

- jste pevně rozhodnut(a) volit tuto stranu nebo hnutí
- je pravděpodobné, že byste volil(a) tuto stranu nebo hnutí
- je možné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu nebo hnutí se ještě změní
- je dost pravděpodobné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu nebo hnutí se ještě změní
- neví/bez odpovědi

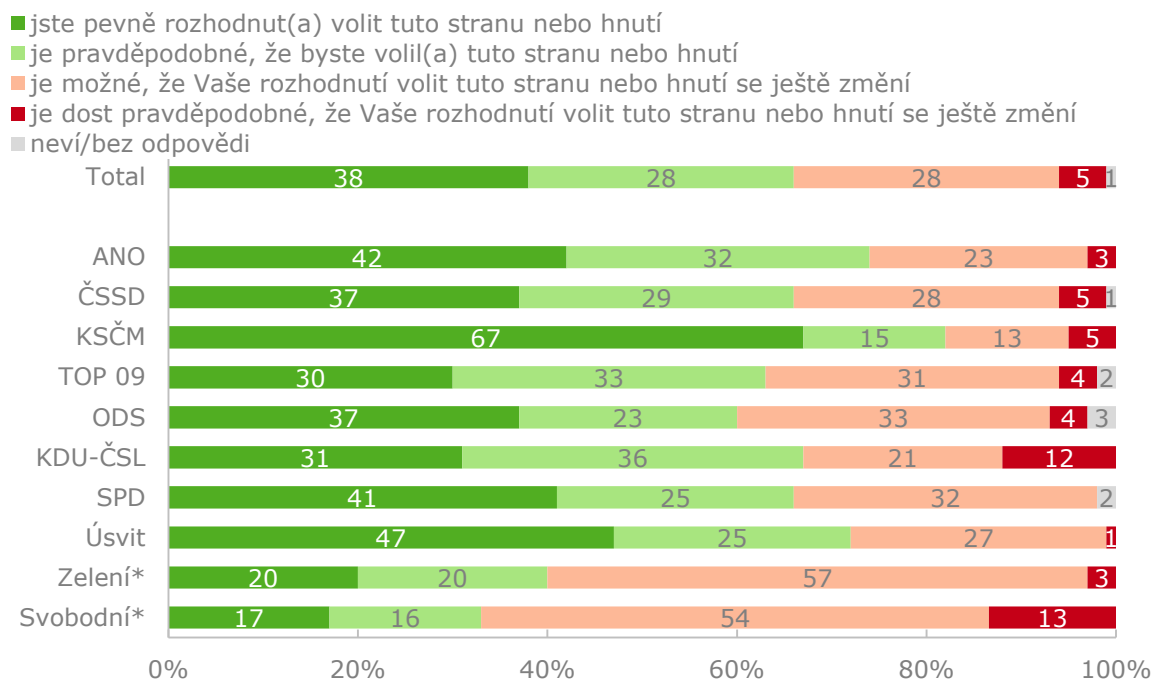
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří vybrali některý politický subjekt. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž politický subjekt vybralo v poslední vlně 901 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

Pevnost přesvědčení o volbě / třídění dle volebních preferencí

Co se politických preferencí týče, nejpevnější pouto ke straně dlouhodobě vykazují voliči KSČM. Mezi další politické subjekty, které mají nejvíce pevně rozhodnutých voličů, patří hnutí ANO a ČSSD.

Aktuální měření ukazuje změny v pevnosti rozhodnutí zejména u voličů KDU-ČSL, kdy je oproti poslednímu měření patrný indikativní nárůst u skupiny nejméně rozhodnutých voličů a významný nárůst „pravděpodobně“ rozhodnutých voličů KDU-ČSL, a to na úkor těch „pěvně“ rozhodnutých a těch, u kterých je možné, že svůj názor ještě změní.

Otázka: Je toto Vaše rozhodnutí volit stranu ... již pevné, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit? Vyberte prosím jednu z následujících možností...

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří vybrali některý politický subjekt. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž politický subjekt vybralo v poslední vlně 901 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

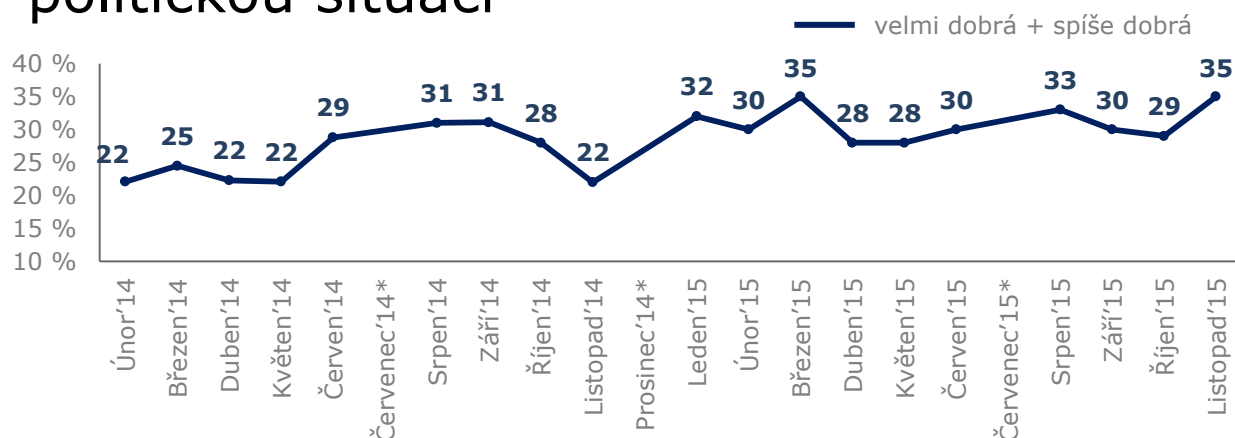
* Nízký počet respondentů; jedná se pouze o indikativní hodnoty.

Detailní výsledky
/ hodnocení politické situace
/ důvěra v současnou vládu

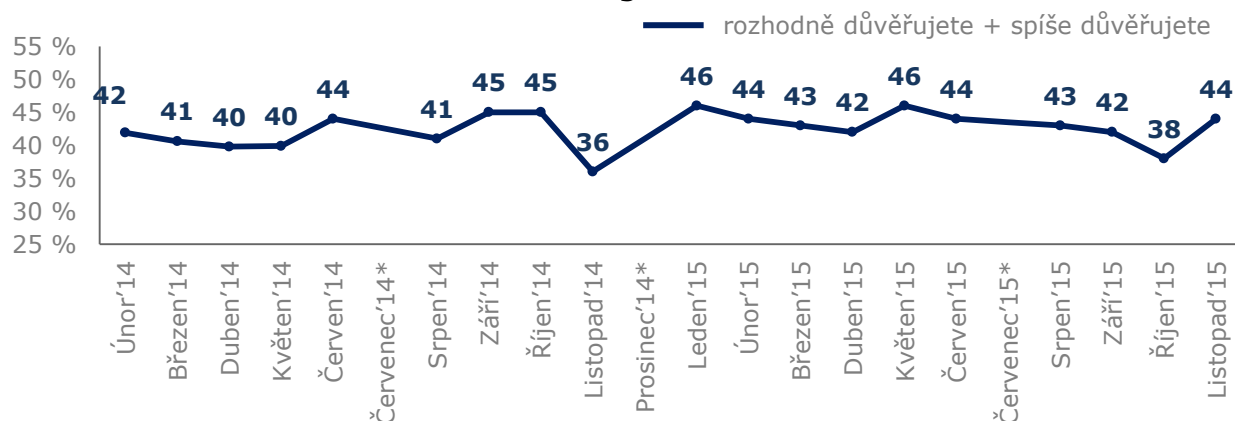
Politické trendy

S politickou situací je nyní spokojeno 35 % občanů ČR, což je hodnota nad dlouhodobým průměrem a také nejlepší výsledek od března tohoto roku. Takto dramatický vývoj lze pozorovat také při pohledu na podíl občanů, kteří jsou spokojeni s vládou. Tento podíl pozvolna klesal od května 2015, avšak tento pokles se v aktuálním měření zcela otočil. Aktuálně tedy důvěřuje vládě 44 % občanů, čímž se hodnota důvěry opět pohybuje v rámci dlouhodobého průměru.

/Podíl občanů kladně hodnotících politickou situaci

/Podíl občanů důvěřujících vládě

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo prostřednictvím technologie CATI. Termíny sběru dat jsou popsány v příloze této zprávy.

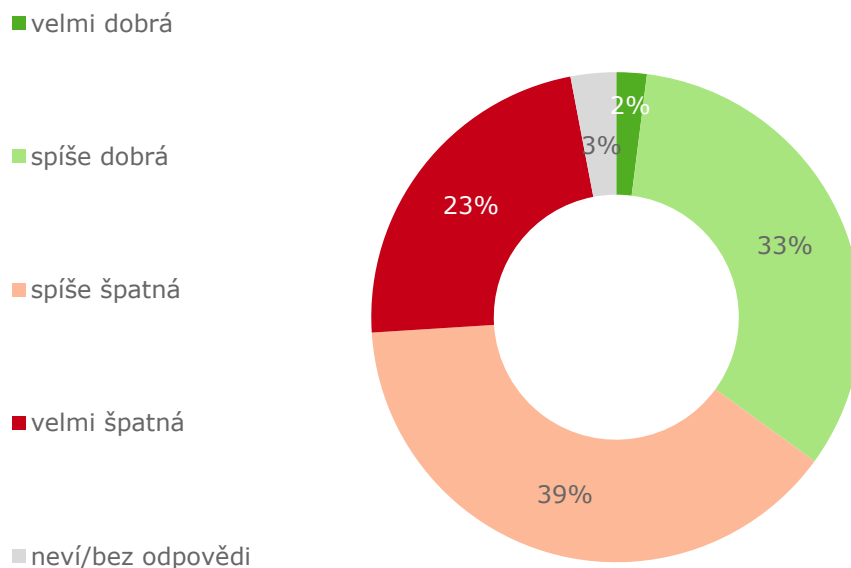
* Trendový odhad (nedotazováno)

Politická situace

Při detailnějším pohledu na hodnocení politické situace je vidět, že 33 % občanů hodnotí současnou politickou situaci jako „spíše“ dobrou, další 2 % pak jako „velmi“ dobrou. Zároveň je nutno dodat, že 62 % občanů ČR však stále hodnotí současnou politickou situaci jako „velmi“ nebo „spíše“ špatnou.

K posílení hodnocení politické situace oproti minulému měření došlo z důvodu nárůstu odpovědi „spíše dobrá“, a to na úkor „spíše špatná“.

Otázka: Jak byste celkově ohodnotil(a) aktuální politickou situaci v České republice?

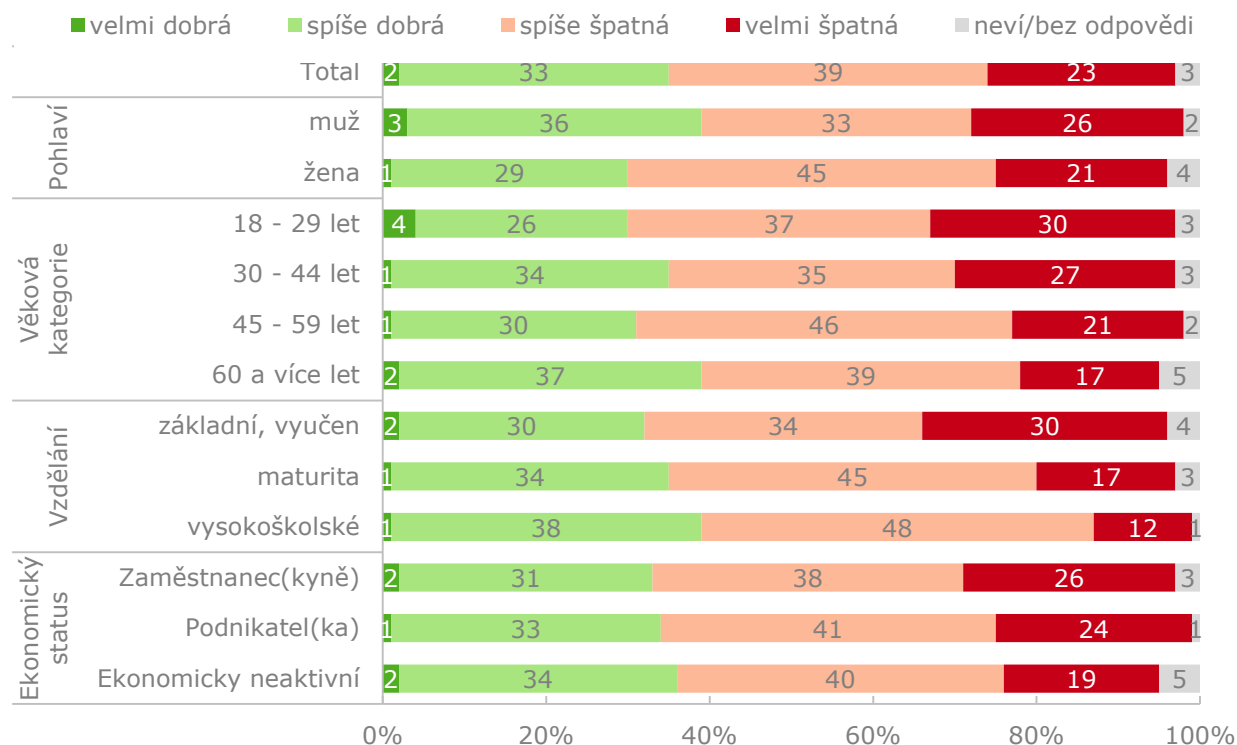
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

Politická situace / třídění dle sociodemografií

Z demografického hlediska lze konstatovat, že negativněji mají tendenci hodnotit politickou situaci ženy, naopak spokojenost roste s věkem a vzděláním. Tyto poměry zůstávají v rámci sociodemografických skupin dlouhodobě neměnné.

K lepšímu hodnocení celkové politické situace došlo oproti minulému měření napříč téměř všemi sociodemografickými skupinami, avšak k nejvýznamnějšímu posílení došlo mezi ženami, lidmi ve věku 30 – 44 let a mezi lidmi se základním vzděláním nebo ekonomicky neaktivními.

Otázka: Jak byste celkově ohodnotil(a) aktuální politickou situaci v České republice?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

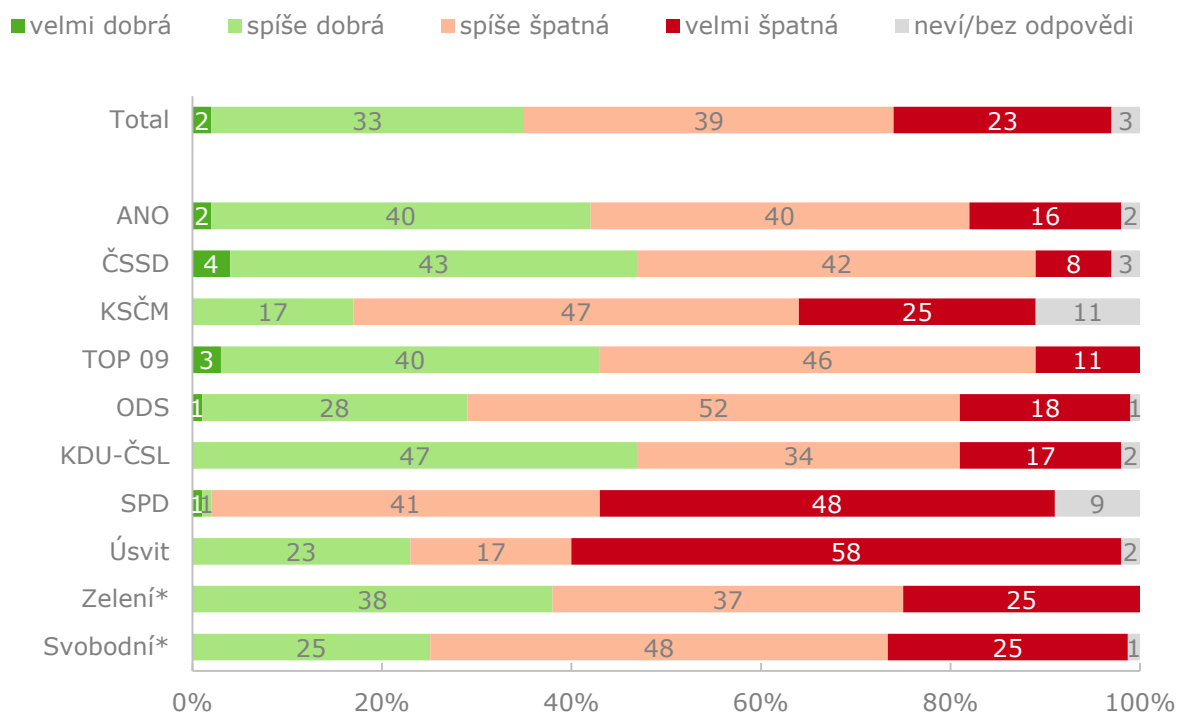
Politická situace / třídění dle volebních preferencí

Pokud se podíváme na příznivce jednotlivých stran a hnutí, pak není překvapením, že dlouhodobě nejspokojenější jsou voliči dvou hlavních vládních subjektů, tedy ANO a ČSSD.

Oproti minulému měření jsme zaznamenali významný nárůst spokojenosti u příznivců TOP 09 a to nad hodnotu dlouhodobého průměru.

Mezi dlouhodobě nejméně spokojené s politickou situací se pak řadí podporovatelé menších stran, jako jsou Svobodní nebo Zelení. U všech posledně jmenovaných, stejně jako u KSČM, není nespokojenost s aktuální politickou situací překvapující, vzhledem k tomu, že součástí politické identity těchto stran je, ač v různých podobách, i jejich opoziční role.

Otázka: Jak byste celkově ohodnotil(a) aktuální politickou situaci v České republice?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

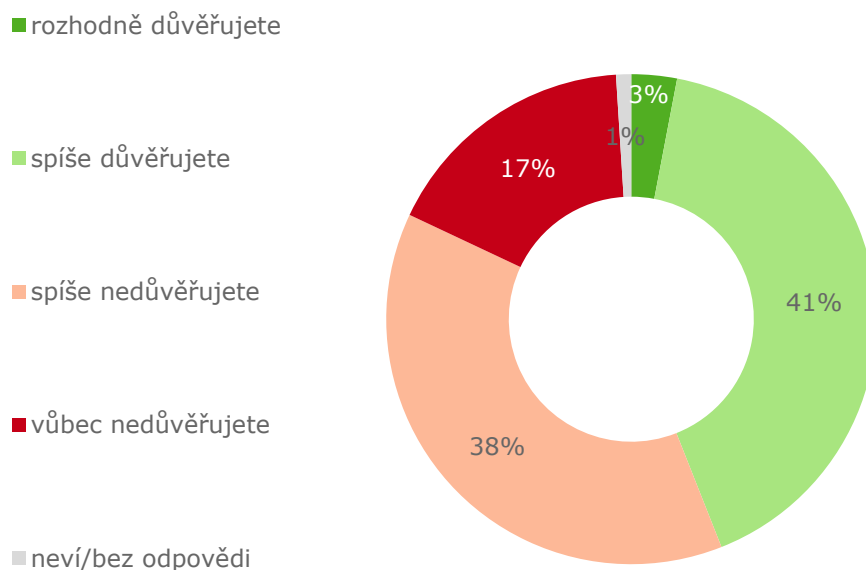
* Nízký počet respondentů; jedná se pouze o indikativní hodnoty.

Důvěra v současnou vládu

Více než polovina občanů vládě vyjadřuje nedůvěru: konkrétně 38 % občanů vládě „spíše“ nedůvěřuje a 17 % jí „vůbec“ nedůvěřuje. Naopak pouze 44 % občanů ČR „rozhodně“ nebo „spíše“ současné vládě důvěřuje.

V rámci minulého měření jsme zaznamenali pokles hodnocení v důsledku přelivu voličů ze skupiny „spíše důvěřuje“ do skupiny „spíše nedůvěřuje“. Nárůst důvěry v listopadové vlně je dán opačným přelivem mezi zmíněnými odpověďmi.

Otázka: Do jaké míry důvěřujete nebo nedůvěřujete současné vládě?

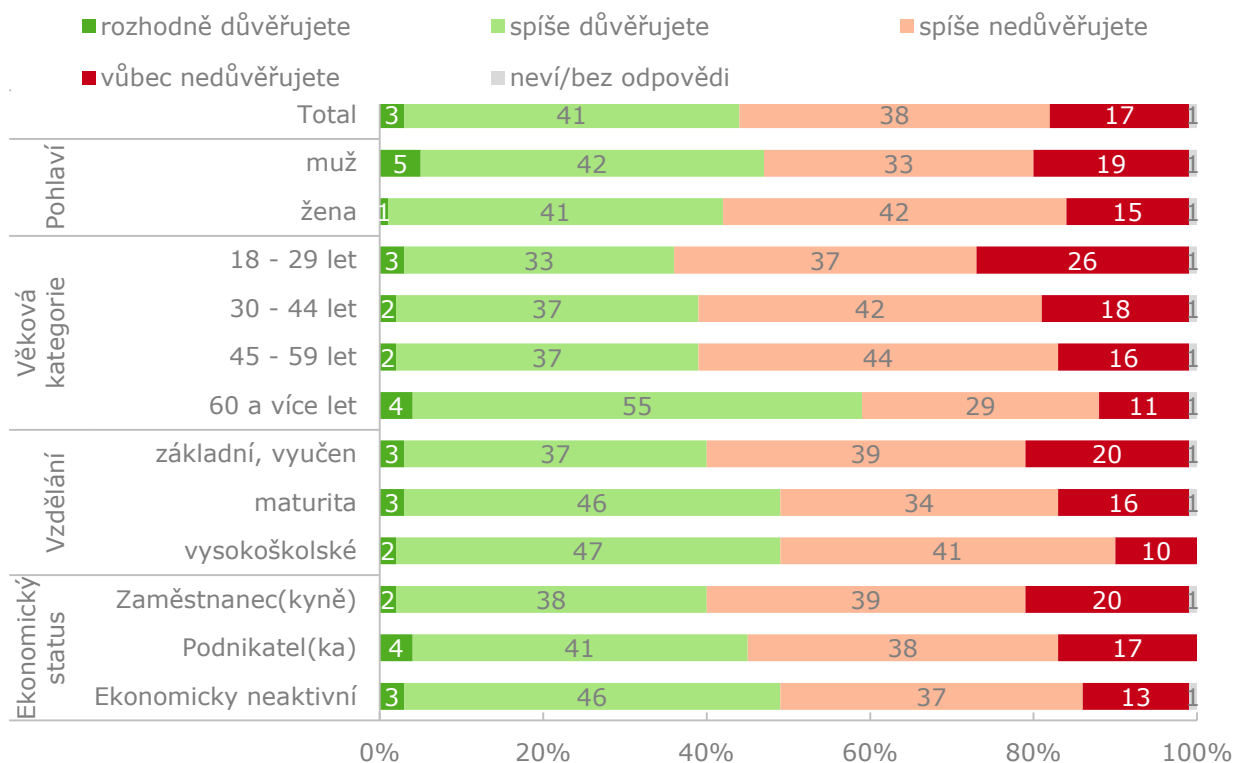
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

Důvěra v současnou vládu / třídění dle sociodemografií

Detailní pohled na sociodemografické charakteristiky ukazuje, že vládě důvěřují více muži než ženy. Důvěra ve vládu pak roste s věkem i vzděláním. Tato zjištění jsou platná dlouhodobě.

Nárůst důvěry v současnou vládu jsme zaznamenali téměř mezi všemi sociodemografickými skupinami.

Otázka: Do jaké míry důvěřujete nebo nedůvěřujete současné vládě?

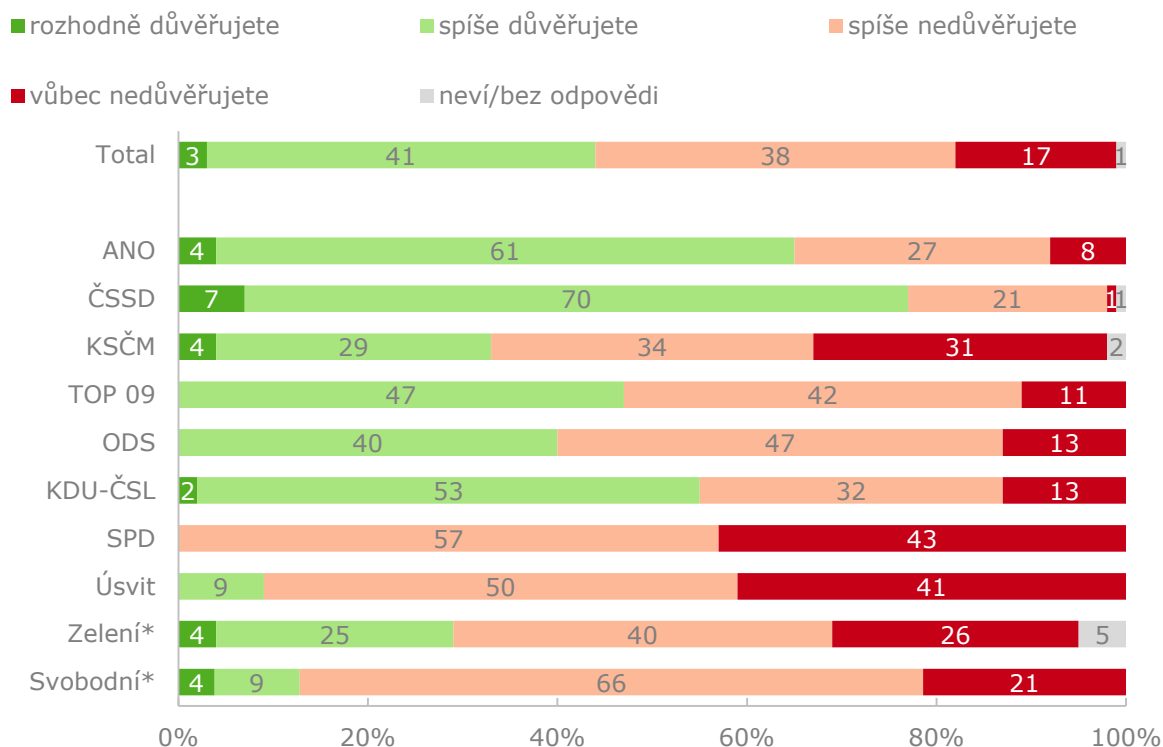
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

Důvěra v současnou vládu / třídění dle volebních preferencí

Důvěra ve vládu se do jisté míry shoduje s obecným hodnocením politické situace. Vycházíme přitom také z dlouhodobého srovnání těchto dvou hodnocení. Tato shoda se ukazuje hlavně při pohledu na voliče jednotlivých stran. Hodnocení je výrazně pozitivnější mezi sympatizanty stran tvořících vládní koalici, tedy ČSSD, ANO a KDU-ČSL.

Nárůst důvěry ve vládu se v listopadu 2015 projevil napříč politickým spektrem, největší nárůst však indikují voliči ČSSD, ODS a TOP 09. Zmíněné změny se však pohybují pod hranicí statistické chyby.

Otázka: Do jaké míry důvěřujete nebo nedůvěřujete současné vládě?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

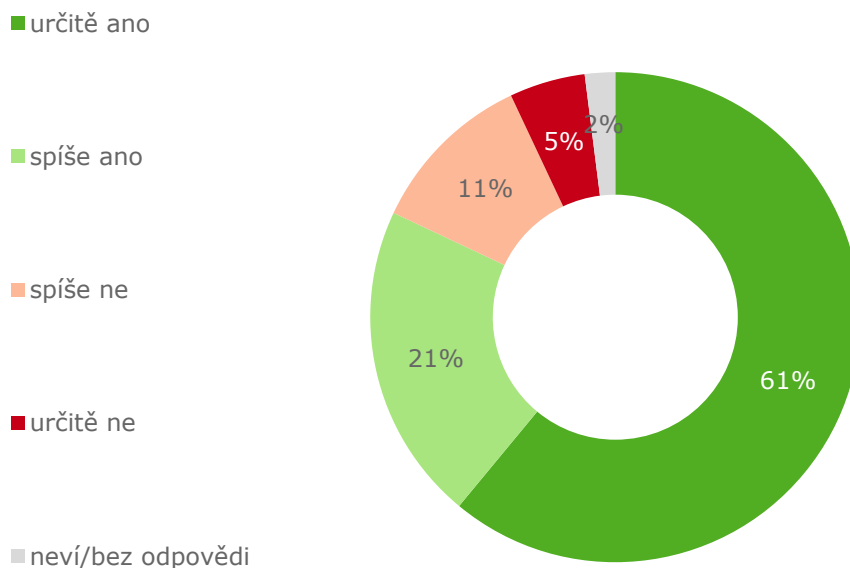
* Nízký počet respondentů; jedná se pouze o indikativní hodnoty.

Detailní výsledky
/ protiteroristická legislativa

Protiteroristická legislativa

Mezi diskutované téma v souvislosti s přílivem uprchlíků a také obavou z teroristických útoků je tzv. protiteroristická legislativa. Mezi občany ČR panuje názor, že by se v rámci této legislativy měla přijmout přísnější opatření. Tento názor zastává více než 4/5 občanů. Jen 16 % se pak domnívá, že současná podoba zákonů je dostačující.

Otázka: Myslíte si, že je v současné době nutné zavést v rámci České republiky přísnější tak zvanou protiteroristickou legislativu, tedy zákony, které by například rozšířily pravomoci vyšetřovacích orgánů nebo zpravodajských služeb?

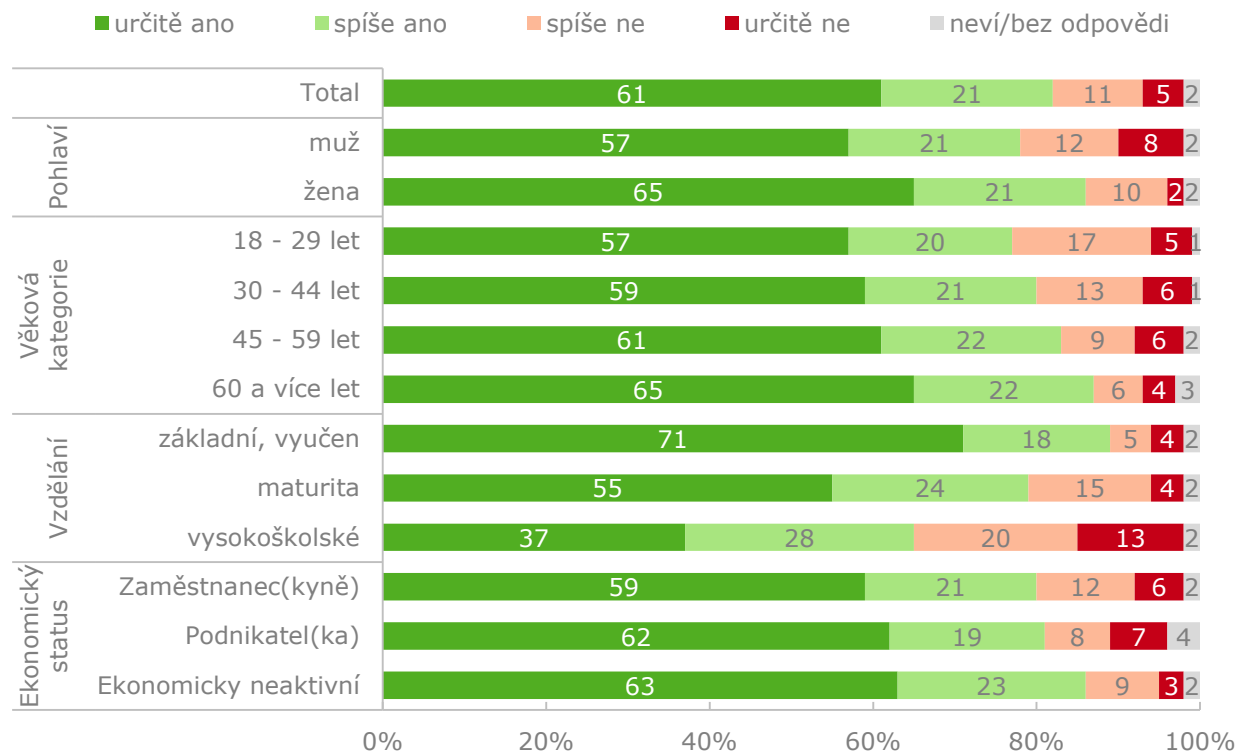

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

Protiteroristická legislativa / třídění dle sociodemografií

O tom, že by se měla přijmout přísnější opatření, jsou přesvědčeny častěji ženy. Významně diferencující se v tomto ohledu ukazuje také věk a vzdělání. Zatímco se zvyšujícím se věkem se zvyšuje podíl těch, kteří by protiteroristickou legislativu zpřísnovali, tak se vzrůstajícím vzděláním se tento podíl naopak významně snižuje.

Otázka: Myslíte si, že je v současné době nutné zavést v rámci České republiky přísnější tak zvanou protiteroristickou legislativu, tedy zákony, které by například rozšířily pravomoci vyšetřovacích orgánů nebo zpravodajských služeb?

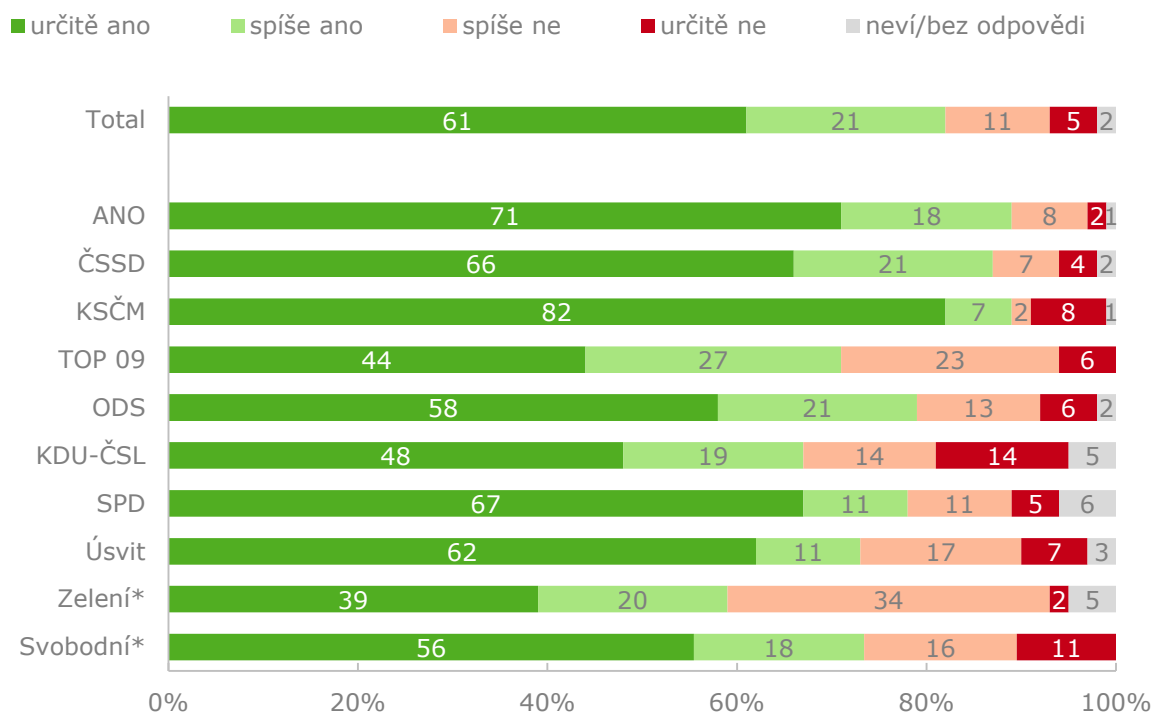

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

Protiteroristická legislativa / třídění dle volebních preferencí

Zajímavý pohled nalezneme také při pohledu na příznivce jednotlivých politických subjektů. Zatímco pro zpřísnění legislativy se častěji vyslovují příznivci vládních ANO, ČSSD ale také opoziční KSČM, pak u opozičních a pravicových ODS a TOP 09, ale také u nejmenší vládní strany KDU-ČSL je zastánců zpřísnění legislativy významně méně.

Otázka: Myslíte si, že je v současné době nutné zavést v rámci České republiky přísnější tak zvanou protiteroristickou legislativu, tedy zákony, které by například rozšířily pravomoci vyšetřovacích orgánů nebo zpravodajských služeb?

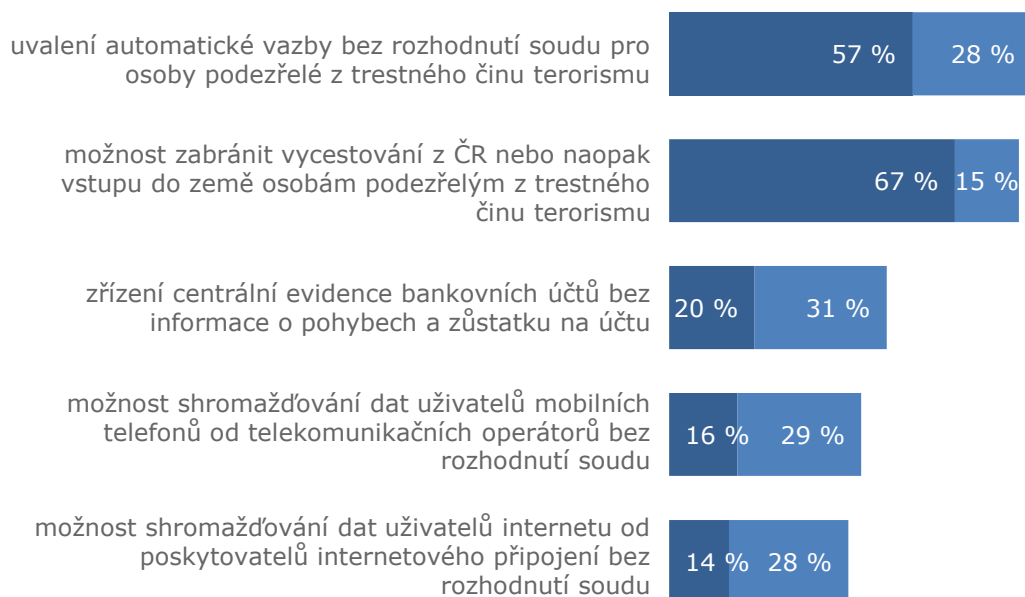

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

Protiteroristická legislativa-detailní opatření

Pokud jde o konkrétní opatření, nejvíce se občané shodují na uvalení automatické vazby a možnostech zabránit překročení hranice ČR, ať už jedním nebo druhým směrem. Pro tato opatření by bylo více než 4/5 respondentů. Zhruba polovina, 51 %, by pak souhlasila se zavedením centrální evidence bankovních účtů. Nejméně podporovatelů by pak mělo shromažďování dat od telekomunikačních operátorů nebo poskytovatelů internetového připojení.

Otázka: A měla by podle Vás Česká republika přijmout některá z následujících konkrétních opatření, přestože by to znamenalo větší omezení osobní svobody dotčených osob?

Pozn. Graf zobrazuje míru souhlasu (odpovědi ■ „určitě ano“ a ■ „spíše ano“)

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

Protiteroristická legislativa-detailní opatření / třídění dle sociodemografií

V rámci jednotlivých sociodemografických skupin lze nalézt jen několik významných rozdílů v názorech. Ženy jsou častěji pro uvalení automatické vazby, lidé ve věku 30 – 44 let pak častěji souhlasí se všemi nabízenými opatřeními.

Otázka: A měla by podle Vás Česká republika přijmout některá z následujících konkrétních opatření, přestože by to znamenalo větší omezení osobní svobody dotčených osob?

	Obecná populace	Pohlaví		Věkové kategorie			
		Muž	Žena	18-29	30-44	45-59	60+
uvalení automatické vazby na osoby podezřelé z terorismu	85	81	88	82	85	86	85
možnost zabránit vycestování z ČR nebo naopak vstupu do země osobám podezřelým z terorismu	82	83	81	83	87	78	81
zřízení centrální evidence bankovních účtů	51	53	49	51	56	49	49
možnost shromažďování dat uživatelů mobilních telefonů	45	46	44	40	53	42	42
možnost shromažďování dat uživatelů internetu	42	42	43	45	48	40	37

Pozn. Tabulka zobrazuje míru souhlasu (součet odpovědí „určitě ano“ a „spíše ano“). Seřazeno. Plné znění položek viz dotazník na straně 60.

 Statisticky významně nižší oproti celkovému hodnocení

 Statisticky významně vyšší oproti celkovému hodnocení

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

Protiteroristická legislativa-detailní opatření / třídění dle sociodemografií

S většinou nabízených opatření také souhlasí lidé s maturitou.

Otázka: A měla by podle Vás Česká republika přijmout některá z následujících konkrétních opatření, přestože by to znamenalo větší omezení osobní svobody dotčených osob?

	Obecná populace	Vzdělání			Ekonomický status		
		ZŠ, vyučen	maturita	VŠ	Zaměst.	Podnikatel (ka)	Ek. neaktivní
uvalení automatické vazby na osoby podezřelé z terorismu	85	88	85	70	84	79	86
možnost zabránit vycestování z ČR nebo naopak vstupu do země osobám podezřelým z terorismu	82	77	86	91	83	91	79
zřízení centrální evidence bankovních účtů	51	49	55	50	50	53	51
možnost shromažďování dat uživatelů mobilních telefonů	45	47	46	35	45	50	43
možnost shromažďování dat uživatelů internetu	42	41	47	37	45	47	38

Pozn. Tabulka zobrazuje míru souhlasu (součet odpovědí „určitě ano“ a „spíše ano“). Seřazeno. Plné znění položek viz dotazník na straně 60.

Statisticky významně nižší oproti celkovému hodnocení

Statisticky významně vyšší oproti celkovému hodnocení

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

Protiteroristická legislativa-detailní opatření / třídění dle volebních preferencí

Ani mezi příznivci jednotlivých stran a hnutí není příliš významných rozdílů v postojích. Nejvíce opatření by přijali voliči ČSSD.

Otázka: A měla by podle Vás Česká republika přijmout některá z následujících konkrétních opatření, přestože by to znamenalo větší omezení osobní svobody dotčených osob?

	Obecná populace	Volební preference									
		ANO	ČSSD	KSČM	TOP09	ODS	KDU-ČSL	SPD	Úsvit	Zelení*	Svobodní*
uvalení automatické vazby na osoby podezřelé z terorismu	85	88	88	88	77	81	67	88	78	75	81
možnost zabránit vycestování z ČR nebo naopak vstupu do země osobám podezřelým z terorismu	82	88	85	87	89	77	80	68	80	81	80
zřízení centrální evidence bankovních účtů	51	54	60	49	49	33	54	50	49	51	71
možnost shromažďování dat uživatelů mobilních telefonů	45	47	54	43	39	37	51	46	36	37	29
možnost shromažďování dat uživatelů internetu	42	45	52	41	48	35	40	37	44	36	39

Pozn. Tabulka zobrazuje míru souhlasu (součet odpovědí „určitě ano“ a „spíše ano“). Seřazeno. Plné znění položek viz dotazník na straně 60.

Statisticky významně nižší oproti celkovému hodnocení

Statisticky významně vyšší oproti celkovému hodnocení

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 21.11. až 27.11. 2015 prostřednictvím technologie CATI.

Přílohy

Organizační informace

Výzkumná agentura

Česká televize přizvala ke spolupráci na kontinuálním předvolebním výzkumu voličských preferencí a nálad renomovanou výzkumnou agenturu TNS Aisa. Agentura disponuje potřebným technickým zázemím a zkušenými odborníky, kteří jsou garanty úspěšné realizace projektu.

TNS Aisa je řádným členem asociace výzkumných agentur SIMAR a má svého zástupce v mezinárodní organizaci ESOMAR. Z tohoto titulu je agentura povinna dbát na dodržování odborných standardů a kvality odváděné práce. Členstvím ve zmíněných asociacích se agentura také zavazuje k tomu, že může být v případě pochybností kdykoliv podrobena jejich kontrole.

Spolupráce mezi Českou televizí a výzkumnou agenturou

Metodická příprava kontinuálního předvolebního výzkumu, zpracování dat, jejich analýza i příprava zpráv probíhá ve vzájemné součinnosti České televize a agentury TNS Aisa. K tomu účelu byl vytvořen procesní tým složený ze zástupců obou stran, který má na starost dohled nad celým výzkumným procesem.

Realizační tým

TNS Aisa

Ředitel společnosti TNS Aisa
Bronislav Kvasnička

Vedoucí projektu
David Fiala

Exekuce projektu
Martina Hájková, Petr Šobotník

Sběr dat
Daniel Horna

Zpracování dat
Petr Bucek

Česká televize

Vedoucí týmu ČT
Renata Týmová

Analytik ČT
Martin Převrátíl

Analytik ČT
Jiří Kubíček

Termín realizace

Sběr dat jednotlivých vln byl realizován v následujících termínech:

1. vlna / únor'14	18.2. – 24.2. 2014
2. vlna / březen'14	24.3. – 30.3. 2014
3. vlna / duben'14	22.4. – 27.4. 2014
4. vlna / květen'14	17.5. – 23.5. 2014
5. vlna / červen/červenec'14	28.6. – 4.7. 2014
6. vlna / srpen'14	25.8. – 31.8. 2014
7. vlna / září'14	22.9. – 28.9. 2014
8. vlna / říjen'14	25.10. – 31.10. 2014
9. vlna / listopad'14	22.11. – 28.11. 2014
10. vlna / leden'15	19.1. – 25.1. 2015
11. vlna / únor'15	16.2. – 22.2. 2015
12. vlna / březen'15	28.3. – 3.4. 2015
13. vlna / duben'15	20.4. – 26.4. 2015
14. vlna / květen'15	25.5. – 31.5. 2015
15. vlna / červen'15	20.6. – 26.6. 2015
16. vlna / srpen'15	24.8. – 30.8. 2015
17. vlna / září'15	19.9. – 25.9. 2015
18. vlna / říjen'15	17.10. – 23.10. 2015
19. vlna / listopad'15	21.11. – 27.11. 2015

Organizační informace

Metoda sběru dat

Data byla sbírána metodou telefonických rozhovorů se záznamem do počítače (CATI). Dotazování probíhalo z CATI centra agentury TNS Aisa v Praze.

Výběr respondentů

Výběr respondentů byl náhodný. Kontaktní čísla na mobilní telefony i pevné linky byla generována náhodně počítačem (ze všech přidělených čísel a kódů ze stránek CTÚ - <http://www.ctu.cz/ctu-online/vyhledavaci-databaze/pridelen-a-cisla-a-kody.html>) - byly do generování zařazeny tyto oblasti: Veřejná mobilní telefonní síť a Veřejná pevná telefonní síť). V případě úspěšného dovolání a souhlasu s rozhovorem byla dotazována osoba, která zvedla telefon.

Kontrola sběru dat

Telefonický sběr dat podléhal kontinuálnímu monitoringu supervizorů v reálném čase. Ze všech rozhovorů byl pořízen audiozáznam, který bude v souladu s právními předpisy na omezenou dobu archivován pro případnou kontrolu ze strany zadavatele či jiných oprávněných institucí.

Vážení dat

Data byla vážena na základní sociodemografické ukazatele, tedy na kombinaci věku a pohlaví, na vzdělání, na velikost místa bydliště a na kraj. Oporou při stanovení kvót byla aktuální data Českého statistického úřadu. V rámci převážení dat bylo také zohledněno minulé volební chování respondentů, konkrétně účast či preferovaná strana v parlamentních volbách v roce 2013.

Zpracování dat

Zpracování dat probíhalo v těsné součinnosti odborných pracovníků České televize a agentury TNS Aisa. Předem byly definovány standardní postupy a skripty pro automatizované zpracování dat, včetně postupů pro vážení dat a konstrukci volebního modelu. Z důvodů eliminace případných chyb ve fázi zpracování dat byl datový soubor z aktuální vlny výzkumu nezávisle na sobě analyzován jak odbornými pracovníky České televize, tak analytiky agentury TNS Aisa a výsledky byly následně podrobeny srovnání. Prezentované výstupy tak lze považovat za nezávisle ověřené z obou stran.

Konstrukce volebního modelu

Volební model je matematický konstrukt, který by měl věrněji než samotné volební preference odrážet rozložení sil jednotlivých politických uskupení v době sběru dat.

Metodika výzkumu se inspiruje dlouholetým ověřeným přístupem ke zjišťování volebních preferencí Infratest Dimap (dceřiná společnost TNS Infratest v Německu), která od roku 1996 zjišťuje volební preference ve všech spolkových i zemských volbách pro veřejnoprávní TV ARD. Ředitel Infratest Dimap Richard Hilmer říká: "Volební model ČT je ambiciózní a odpovídá všem nárokům."

Do volebního modelu vstupují pouze respondenti, kteří:

- nevyklučují svoji účast ve volbách do Poslanecké sněmovny PČR (Otázka 2 = 1, 2, 3),
- uvedou konkrétní preferované politické uskupení pro volby do Poslanecké sněmovny PČR (Otázka 3 nebo Otázka 5)
- a nepovažují za pravděpodobné, že by aktuálně preferované uskupení vyměnili za jiné (Otázka 6 = 1, 2, 3)

Volební preference respondentů, kteří splní všechny tři podmínky, jsou sumarizovány a přepočteny na 100 %. Tím vznikne volební model, který je obvykle prezentován v podobě grafu. Politická uskupení, která dosáhnou nízkých hodnot, bývají v grafických výstupech zahrnuta do kategorie „Ostatní“.

Přesné znění otázek vstupujících do volebního modelu viz následující strany.

Dotazník

Otázka 1. Jak byste celkově ohodnotil(a) aktuální politickou situaci v České republice? Řekl(a) byste o ní, že je...

1 - velmi dobrá, 2 - spíše dobrá, 3 - spíše špatná, 4 - velmi špatná; odmítá odpovědět, neví

Otázka 2. Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil(a) byste se jich?

1 - určitě ano, 2 - spíše ano, 3 - spíše ne, 4 - určitě ne; odmítá odpovědět, neví

Otázka 3.

Pro respondenty, kteří v otázce 2 uvedou, že se určitě nebo spíše zúčastní voleb: Jakou politickou stranu nebo hnutí byste v takovém případě volil(a)?

Pro respondenty, kteří v otázce 2 uvedou, že se spíše nezúčastní nebo neví: Pokud byste přece jen k volbám šel(šla), jakou politickou stranu nebo hnutí byste volil(a)?

Zobrazen seznam stran pro tuto otázku – viz konec dotazníku

Otázka 4.

Pro respondenty, kteří v otázce 3 neuvedou konkrétní stranu vyjma těch, co nepůjdou k volbám: Neuvedl(a) jste, jakou politickou stranu nebo hnutí byste volil(a). Přesto, o jakých stranách nebo hnutích byste reálně uvažoval(a), a u kterých tedy existuje možnost, že byste je mohl(a) volit, pokud by se volby do Poslanecké sněmovny konaly příští týden? Kdyby se volby konaly příští týden, uvažoval(a) byste o volbě politické strany nebo hnutí...

1 - ano, 2 - ne, 3 - neznáte tuto stranu nebo hnutí; odmítá odpovědět, neví

Zobrazen seznam stran pro tuto otázku – viz konec dotazníku

Otázka 5.

Pro respondenty, kteří v otázce 4 uvedli více než jednu stranu, pro ostatní je tato otázka zaznamenána automaticky: Uvedl(a) jste, že pokud by se volby konaly příští týden, reálně byste uvažoval(a) o následujících politických stranách nebo hnutích... Kdybyste si musel(a) zvolit pouze jednu stranu nebo hnutí, které by to bylo?

Zobrazen seznam stran pro tuto otázku – viz konec dotazníku

Dotazník

Otázka 6.

Pro respondenty, kteří se určitě nebo spíše zúčastní voleb a zároveň v otázce 3 uvedou konkrétní stranu: Je toto Vaše rozhodnutí volit ...(STRANA)... již pevné, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit?

Pro respondenty, kteří se určitě nebo spíše zúčastní voleb a zároveň v otázce 5 uvedou konkrétní stranu / NEBO pokud se spíše nezúčastní voleb nebo neví a zároveň pokud v otázce 3 NEBO 5 uvedou konkrétní stranu: Bylo by toto Vaše rozhodnutí volit ...(STRANA)... již pevné, nebo by se Vaše rozhodnutí mohlo ještě změnit? Vyberte prosím jednu z následujících možností...

1 - jste pevně rozhodnut(a) volit tuto stranu nebo hnutí, 2 - je pravděpodobné, že byste volil(a) tuto stranu nebo hnutí, 3 - je možné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu nebo hnutí se ještě změní, 4 - je dost pravděpodobné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu nebo hnutí se ještě změní; odmítá odpovědět, neví

Otázka 7. Zúčastnil(a) jste se posledních voleb do Poslanecké sněmovny, ze kterých vzešla současná vláda?

1 - ano, 2 - ne; odmítá odpovědět, neví

Otázka 8.

Pro respondenty, kteří se zúčastnili posledních voleb do PS PČR: Jakou politickou stranu nebo hnutí jste v posledních volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2013 volil(a)?

Zobrazen seznam stran pro tuto otázku – viz konec dotazníku

Otázka 9. Do jaké míry důvěřujete, nebo nedůvěřujete současné vládě?

1 - rozhodně důvěřujete, 2 - spíše důvěřujete, 3 - spíše nedůvěřujete, 4 - vůbec nedůvěřujete; odmítá odpovědět, neví

Otázka 10. Vláda České republiky si vzala za cíl boj s korupcí. Myslíte si, že se boj vlády s korupcí za poslední rok...

1 - zlepšil, 2 - je na stejné úrovni jako před rokem, 3 - zhoršil; odmítá odpovědět, neví

Dotazník

Seznam zobrazovaných stran a hnutí – pro otázky 3, 4, 5, 8.

Aktiv nezávislých občanů

ANO

Piráti - Česká pirátská strana

ČSSD - Česká strana sociálně demokratická

DSSS - Dělnická strana sociální spravedlnosti

Hlavu vzhůru - volební blok

KDU-ČSL - Křesťanská demokratická unie – Československá strana lidová

Klub angažovaných nestraníků (KAN)

Koruna Česká, monarchistická strana Čech, Moravy a Slezska

KSČM - Komunistická strana Čech a Moravy

LES - Liberálně ekologická strana

NS-LEV 21 - Národní socialisté – Levice 21. Století

Občané 2011

ODS - Občanská demokratická strana

Romská demokratická strana (RDS)

SPO - Strana práv občanů

Strana soukromníků České republiky (SsČR)

Svoboda a přímá demokracie¹

Svobodní - Strana svobodných občanů

Strana zelených (SZ)

Suverenita - Strana zdravého rozumu

TOP 09

Úsvit – Národní koalice (dříve Úsvit přímé demokracie) ² ³

Volte Pravý Blok - www.cibulka.net

politické hnutí Změna

jiná strana nebo hnutí { VYPIŠTE }

{ NENABÍZEJTE } žádnou, k volbám by nešel(la)

{ NENABÍZEJTE } odmítá odpovědět

{ NENABÍZEJTE } neví

¹ Nedotazováno v otázce č.8, strana založena v květnu 2015.

² V otázce č.8 dotazován původní název „Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury“.

³ Do června 2015 (vlna 15) dotazováno pod názvem Úsvit přímé demokracie.

Slovníček základních pojmů

CATI

Je zkratka z anglických slov Computer Assisted Telephone Interview. Jedná se o dotazování respondentů pomocí telefonních linek. V případě tohoto konkrétního výzkumu šlo o náhodné generování pevných i mobilních čísel tak, aby každé číslo mělo stejnou pravděpodobnost se do výzkumu dostat.

ESOMAR

Světová organizace pro výzkum veřejného mínění a marketingový výzkum. Založena v roce 1948, jako European Society for Opinion and Marketing Research. Sídli v Amsterdamu - www.esomar.org.

SIMAR

Neziskové sdružení českých výzkumných agentur www.simar.cz. Založeno v Praze v roce 1994.

Náhodný výběr

Postup založený na matematické statistické teorii pravděpodobnosti. Jednotky jsou do výběru zahrnuty na základě pravděpodobnostních pravidel a procedur.

Reprezentativní vzorek

Reprezentativní je taková skupina, která svým složením kopíruje složení celé populace, na kterou se výzkum vztahuje.

Statistická chyba

To je chyba, které se dopouštíme tím, že výsledky dosažené na výběrovém vzorku zobecňujeme na celou populaci.

Vážení dat

Pomocí tzv. vážení upravujeme strukturu výběrového vzorku tak, aby odpovídala struktuře celé populace (např. vzhledem k pohlaví, věku apod.).

Volební model

Je matematický konstrukt, který by měl věrněji než samotné volební preference odrážet rozložení sil jednotlivých politických uskupení v době sběru dat.

Volební potenciál

Představuje v daný okamžik maximální hypotetický podíl hlasů, který může každý politický subjekt získat. Součet potenciálů jednotlivých subjektů je více než 100%, jelikož každý oprávněný volič je zahrnut v potenciálu všech subjektů, o kterých v daný okamžik uvažuje.

Volební preference

Jsou pouze deklarovaným postojem celé dospělé populace. Mimo konkrétní strany zahrnují i odpovědi typu „nevím“ nebo „voleb bych se nezúčastnil(a)“. Součet odpovědí je v tomto případě roven 100%. Preference ale v žádném případě v sobě nezohledňují případnou pevnost rozhodnutí. V této souvislosti tak jednoznačně nelze hovořit o rozložení sil jednotlivých politických uskupení.